

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

مقایسه تاثیر به کارگیری دو شیوه بازآموزی دارویی با نرم افزار و بسته نوشتاری
آموزشی بر سطح دانش و رضایتمندی پرستاران بخش CCU

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

استاد راهنمای اول: دکتر زهره پارسایکتا

استاد راهنمای دوم: دکتر هومن شهسواری

استاد مشاور آمار: دکتر سعید یکانی نژاد

مهسا حاجی محمدحسینی

خرداد ۹۴

زمینه و هدف: شرکت در فرآیند درمان دارویی یکی از مهارت‌های پایه پرستاری بوده و هرگونه ناتوانی یا عدم کفایت پرستاران در اجرای این فرآیند موجب آسیب رساندن به بیمار و تحمیل هزینه اضافی بر فرد و جامعه می‌شود. پیشگیری از اشتباهات دارویی در بخش‌های ویژه از جمله بخش مراقبت‌های ویژه قلبی از اهمیت بسیاری برخوردار است. ضرورت پیشگیری و اصلاح اشتباهات دارویی و پیشرفت سریع علوم پزشکی، لزوم اجرای برنامه‌های بازآموزی پرستاران را مورد تأکید قرار می‌دهد. طبیعتاً روش آموزشی باید اثربخش بوده و با رضایت فراگیران همراه باشد. روش‌های خودآموزی از جمله آموزش با استفاده از نرم افزار دارویی و بسته نوشتاری، علیرغم داشتن مزایا و معایب متفاوت، می‌توانند پیشنهاد مناسبی جهت آموزش پرستاران باشند. مقایسه اثر بخشی این دو روش در آموزش پرستاران به همراه بررسی رضایت مندی آنها از این روش‌ها در متون علمی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. لذا پژوهشگر بر آن شده است تا با هدف تعیین و مقایسه‌ی تأثیر به کارگیری دو روش بازآموزی دارویی با نرم‌افزار و بسته نوشتاری آموزشی بر سطح دانش و رضایتمندی پرستاران بخش CCU، میزان اثربخشی و رضایتمندی پرستاران از این دو روش آموزشی را مورد بررسی و مقایسه قرار دهد تا بتواند روش مناسب تر را معرفی نماید.

روش تحقیق: مطالعه حاضر از نوع کارآزمایی کنترل شده غیر تصادفی است که به صورت دوگروهی و به شکل قبل و بعد طراحی شد. با توجه به عدم امکان تخصیص تصادفی نمونه‌ها به گروه‌های خودآموز با نرم افزار و گروه خودآموز با بسته آموزشی، این مطالعه به روش cross over اجرا گردید. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه مربوط به اطلاعات فردی پرستاران، پرسشنامه سنجش سطح دانش پرستاران در زمینه اطلاعات دارویی و پرسشنامه بررسی سطح رضایتمندی پرستاران از نحوه خودآموزی بود. در این پژوهش تعداد ۷۲ نفر شرکت داشتند. که به مدت ۶ هفته از نرم افزار فوق و بسته‌های نوشتاری آموزشی استفاده کردند. پس از آزمون یک مرتبه، یک هفته پس از اتمام مداخله و در مرتبه دوم نیز دوماه پس از اتمام مداخله انجام شد. میزان رضایتمندی پرستاران هر دو بیمارستان از مداخلات نیز یک هفته پس از اتمام مداخله مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: دو گروه از نظر متغیرهای دموگرافیک وضعیت مشابهی داشتند. پس از انجام مداخله و انجام پس آزمون، میانگین و انحراف از معیار هر دو گروه در سطح دانش افزایش معناداری داشت ($P < 0.05$) اما بین دو روش آموزشی اختلاف معناداری مشاهده نشد ($P > 0.05$) در آزمون پیگیری مجدد نیز که دو ماه پس از اتمام مداخله انجام شد، میانگین نمرات سطح دانش دوگروه نسبت به پیش آزمون، تفاوت معناداری نداشت. ($P > 0.05$) مقایسه رضایتمندی دو گروه از روش‌های آموزشی یک هفته پس از اتمام مداخله نشان داد پرستاران از هر دو روش رضایت داشته‌اند ($P < 0.05$) اما اختلاف معناداری بین دو روش وجود نداشت ($P > 0.05$)

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد آموزش از طریق بسته نوشتاری و نرم افزار الکترونیک تأثیر مشابهی بر افزایش یادگیری و رضایتمندی فراگیران داشته است و از این رو پیشنهاد می‌گردد انتخاب شیوه خود آموز (شامل بسته نوشتاری و الکترونیک) برای بازآموزی پرستاران بر حسب موقعیت و شرایط فراگیران صورت گیرد یا اینکه در صورت امکان شرایط استفاده از هر دو روش فراهم باشد تا افراد بر حسب ترجیح خویش یک مورد را انتخاب نمایند.

کلمات کلیدی: دانش، نرم افزار آموزشی، بسته نوشتاری، بازآموزی، رضایتمندی

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

**Comparison of software based versus written based
pharmaceutical retraining interventions in improving
knowledge and satisfaction of ccu's nurses**

Under Supervision of:

Dr Zohreh ParsaYekta

Dr Hooman Shamsavari

Dr Saeid YekaniNejad

A thesis submitted to the Graduate Studies Office
In partial fulfillment of the requirements for
The degree of Master in Medical Surgical in Nursing

Mahsa haji mohammad hoseini

June 2015

Abstract

Background and Aim: Participation in medicinal treatment process is a basic nursing skill, and any incapability or incompetency in this process causes harm to patients and impose additional costs on the individual and society. Prevention of medication errors in intensive care unit such as cardiac intensive care unit is very important. The need for prevention and correction of medicinal errors, along with rapid development of medical sciences highlight the necessity of continuous training of nurses. Undoubtedly, the training method should be effective and lead to learners satisfaction. Despite different advantages and disadvantages, self-learning methods, including the use of medicinal software and writing package, can be a good recommendation for continuous training of nurses. Comparison of the effectiveness of these two nurse training methods and also investigation into nurse satisfaction in those methods are less addressed in the literature. Therefore, the researchers evaluated and compared the effectiveness of the two methods in the improvement of knowledge and satisfaction level of CCU nurses in order to introduce the most suitable method.

Methodology: The present study is a non-randomized controlled trial with two study groups and a before and after design. Since randomized assignment of samples to software-assisted and training package-assisted self-study groups was not possible, this study was done in a cross-over form. Research instruments included nurse demographic questionnaire, nurse medicinal knowledge assessment scale, and nurse satisfaction in self-study assessment inventory. A total of 72 subjects participated in this study and used the educational software and package for six weeks. The post-test was administered twice, one week and two months after the completion of intervention. The satisfaction level of nurses of the two hospitals from interventions was measured one week after the completion of intervention.

Results: the two groups were similar in terms of demographic variables. After the intervention and post test, the mean and standard deviation of both groups had significant increases in knowledge ($P < 0.05$) but there was no significant difference between two methods ($P > 0.05$). at follow up examination two months after intervention, the mean scores of two groups with respect to the pretest have no significant difference. Also satisfaction compared in two groups of training a week after the intervention and showed that nurses were satisfied of both methods ($P < 0.05$) but there was no significant difference between two methods.

Conclusion: Results showed that training through software and writing package had similar effect on the improvement of learning and satisfaction of learners; therefore, it is recommended that the selection of self-study method (including software and writing package) for continuous training of nurses should be done according to the status and conditions of nurses. If possible, the provision of context for using both methods is also recommended to allow nurses select their preferred method.

Keywords: knowledge, educational software, writing package, retraining, satisfaction